

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THÀNH LUÂN

**NGHIÊN CỨU KHẢ NĂNG SẢN XUẤT CỦA GÀ RI
VÀNG RƠM VÀ GÀ RI CẢI TIẾN NUÔI TRONG
NÔNG HỘ TẠI HUYỆN SƠN ĐỘNG, TỈNH BẮC GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP

Chuyên ngành: CHĂN NUÔI

Mã số: 60.62.01.05

Người hướng dẫn khoa học:

- 1. TS. NGUYỄN THỊ THÚY MỸ**
- 2. TS. HỒ XUÂN TÙNG**

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

- Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa từng sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

- Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả

Nguyễn Thành Luân

LỜI CẢM ƠN

Nhân dịp hoàn thành luận văn, cho tôi được bày tỏ lời biết ơn sâu sắc nhất đến TS. Nguyễn Thị Thúy My, TS. Hồ Xuân Tùng - người hướng dẫn khoa học, về sự giúp đỡ nhiệt tình và có trách nhiệm đối với tôi trong quá trình thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Lời cảm ơn chân thành của tôi cũng xin gửi tới các thầy cô trong Khoa Chăn nuôi thú y, Phòng đào tạo - Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã giúp đỡ và đóng góp nhiều ý kiến quý báu trong quá trình thực hiện đề tài.

Cho phép tôi được bày tỏ lời cảm ơn tới các hộ nông dân tại 3 xã An Lập, Lệ Viễn và Vĩnh Khương của huyện Sơn Động, tỉnh Bắc Giang về sự hợp tác giúp đỡ trong quá trình tôi thực hiện đề tài.

Tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới gia đình cùng bạn bè đồng nghiệp đã giúp đỡ động viên tôi trong suốt thời gian qua.

Hà Nội, ngày 10 tháng 10 năm 2015

Tác giả

Nguyễn Thành Luân

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu của đề tài.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Cơ sở khoa học về tính trạng sản xuất của gia cầm.....	3
1.1.1. Bản chất di truyền của tính trạng sản xuất.....	3
1.1.2. Sức sống và khả năng kháng bệnh của gia cầm.....	5
1.1.3. Khả năng sinh trưởng và các yếu tố ảnh hưởng đến sinh trưởng.....	6
1.1.4. Khả năng cho thịt của gia cầm	13
1.1.5. Tiêu tốn thức ăn.....	14
1.2. Cơ sở nghiên cứu khả năng sinh sản ở gia cầm mái.....	15
1.2.1. Sinh lý sinh sản ở gia cầm mái	15
1.2.2. Tuổi thành thục sinh dục	16
1.2.3. Cơ chế điều hoà quá trình phát triển và rụng trứng	17
1.2.4. Cơ chế điều hoà quá trình tạo trứng, gà đẻ trứng	17
1.2.5. Khả năng sinh sản ở gia cầm.....	18
1.3. Tình hình nghiên cứu trên thế giới và trong nước.....	22
1.3.1. Tình hình nghiên cứu trên thế giới.....	22
1.3.2. Tình hình nghiên cứu trong nước	27

1.4. Nguồn gốc, đặc điểm, tính năng sản xuất của đôi tượng nghiên cứu... 29	
1.4.1. Kết quả nghiên cứu về gà Ri	29
1.4.2. Kết quả nghiên cứu về gà Ri cải tiến (gà Ri X gà Lương Phượng) 30	
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, ĐỊA ĐIỂM, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	32
2.1. Đối tượng nghiên cứu	32
2.2. Địa điểm, thời gian và điều kiện nghiên cứu.....	34
2.2.1. Địa điểm nghiên cứu:	34
2.2.2. Thời gian nghiên cứu:	34
2.2.3. Điều kiện nghiên cứu.....	34
2.3. Nội dung và các chỉ tiêu nghiên cứu	34
2.3.1. Khả năng sản xuất thịt của gà Ri vàng rom và Ri cải tiến.....	34
2.3.2. Năng suất sinh sản của gà Ri vàng rom và Ri cải tiến	35
2.4. Phương pháp nghiên cứu	35
2.4.1. Thí nghiệm 1: Khả năng sản xuất thịt	35
2.4.2. Thí nghiệm 2: Năng suất sinh sản của gà Ri vàng rom và Ri cải tiến .39	
Chương 3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	45
3.1. Khả năng sản xuất thịt của gà Ri vàng rom và Ri cải tiến	45
3.1.1. Đặc điểm ngoại hình của giống.....	45
3.1.2. Tỷ lệ nuôi sống của gà thí nghiệm	47
3.1.3. Khả năng sinh trưởng	49
3.1.4. Khả năng sử dụng và chuyên hóa thức ăn	58
3.1.5. Một số chỉ tiêu năng suất thịt.....	64
3.2. Kết quả nghiên cứu trên gà sinh sản.....	68
3.2.1. Tỷ lệ nuôi sống của gà sinh sản	68
3.2.2. Khối lượng cơ thể của gà thí nghiệm qua các giai đoạn	70
3.2.3. Tỷ lệ đẻ, năng suất trứng và tiêu tốn thức ăn của gà thí nghiệm	73

3.2.4. Một số chỉ tiêu chất lượng trứng.....	79
3.2.5. Kết quả ấp nở.....	81
3.2.6. Hiệu quả kinh tế trong chăn nuôi gà sinh sản.....	83
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	85
1. Kết luận.....	85
2. Đề nghị.....	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	87

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

AC	Gà Ai Cập
CP	Crude protein
ĐX	Vụ Đông - Xuân
FSH	Follicle Stimulating Hormone
HT	Vụ Hè - Thu
K	Gà Kabir
L	Gà Lương Phượng
LH	Luteinizing Hormone
M	Gà Mía
ME	Năng lượng trao đổi
NT	Ngày tuổi
R	Gà ri
RCT	Gà Ri cải tiến
RVR	Gà Ri vàng rom
TA	Thức ăn
TTTA	Tiêu tốn thức ăn

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Sơ đồ bố trí thí nghiệm 1	36
Bảng 2.2. Chế độ dinh dưỡng cho gà thương phẩm	36
Bảng 2.3. Sơ đồ bố trí thí nghiệm 2	40
Bảng 2.4. Dinh dưỡng cho gà sinh sản	40
Bảng 3.1. Đặc điểm ngoại hình của gà RVR và gà RCT.....	46
Bảng 3.2. Tỷ lệ nuôi sống cộng dồn của đàn gà thí nghiệm	47
Bảng 3.3. Sinh trưởng tích lũy của gà Ri vàng rom và gà Ri cải tiến theo mùa	51
Bảng 3.4. Sinh trưởng tuyệt đối của gà Ri vàng rom và gà Ri cải tiến theo mùa .	55
Bảng 3.5. Sinh trưởng tương đối của gà Ri vàng rom và gà Ri cải tiến theo mùa (%) .	57
Bảng 3.6: Khả năng thu nhận thức ăn của gà thí nghiệm	60
Bảng 3.7. Tiêu tốn thức ăn cộng dồn cho tăng khối lượng của gà thí nghiệm	63
Bảng 3.8. Kết quả mổ khảo sát gà lúc 15 tuần tuổi	66
Bảng 3.9. Tỷ lệ nuôi sống của đàn sinh sản	68
Bảng 3.10. Khối lượng cơ thể gà sinh sản từ 0 – 20 tuần tuổi (g).....	71
Bảng 3.11. Tỷ lệ đẻ, tỷ lệ trứng giống, năng suất trứng cộng dồn của gà Ri vàng rom và gà Ri cải tiến qua các tuần tuổi.....	74
Bảng 3.12. Tiêu tốn thức ăn cộng dồn/ 10 trứng của gà thí nghiệm (kg).....	78
Bảng 3.13. Chất lượng trứng của gà thí nghiệm tại 38 tuần tuổi.....	81
Bảng 3.14. Một số chỉ tiêu ấp nở của gà Ri vàng rom và gà Ri cải tiến	82
Bảng 3.15. Hiệu quả kinh tế trong chăn nuôi gà sinh sản.....	84

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Hệ thống sản xuất giống hình tháp	22
Hình 1.2. Sơ đồ sản xuất gà thương phẩm 3, 4 dòng (Sasso - Pháp).....	23
Hình 1.3. Hệ thống sản xuất con thương phẩm 4 dòng	23
Hình 1.4. Thời gian nuôi của hệ thống giống Sasso - Pháp.....	24
Hình 1.5. Hệ thống giống gà (bố mẹ) của hãng Sasso – Pháp.....	25
Hình 1.6. Hệ thống sản xuất giống của Kabir Ltd. - Israel.....	26
Hình 1.7. Phân biệt trống mái thông qua tốc độ mọc lông (Sasso - Pháp)	27
Hình 1.8. Hình ảnh về gà Ri vàng rom trống và mái	29
Hình 1.9. Hình ảnh đàn gà Ri cải tiến.....	31
Hình 2.1. Gà trống Ri.....	32
Hình 2.2. Gà mái Ri vàng rom.....	32
Hình 2.3. Đàn gà Ri vàng rom	32
Hình 2.4: Gà trống Ri.....	33
Hình 2.5. Gà mái Lương phượng.....	33
Hình 2.6. Đàn gà F1 (Ri cải tiến).....	33
Hình 3.1. Ảnh gà Ri vàng rom 1 ngày tuần tuổi.....	95
Hình 3.2. Ảnh gà Ri cải tiến 1 ngày tuổi.....	95
Hình 3.3. Ảnh Gà Ri vàng rom 15 tuần tuổi.....	96
Hình 3.4. Ảnh Gà Ri cải tiến 15 tuần tuổi.....	96
Hình 3.5. Đồ thị sinh trưởng tích lũy của gà thí nghiệm theo mùa	53
Hình 3.6. Đồ thị sinh trưởng tuyệt đối trung bình của gà thí nghiệm.....	56
Hình 3.7. Đồ thị sinh trưởng tương đối của gà thí nghiệm	58
Hình 3.8. Đồ thị tiêu tốn thức ăn/1 kg tăng khối lượng của gà thí nghiệm	64
Hình 3.9. Đồ thị tỷ lệ đẻ của gà thí nghiệm	75
Hình 3.10. Đồ thị năng suất trứng của gà	77

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Ngày 16 tháng 1 năm 2008, Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định số 10/2008/QĐ-TTg về việc “*Phê duyệt chiến lược phát triển chăn nuôi đến năm 2020*”. Theo đó, mục tiêu của chiến lược phát triển chăn nuôi đến năm 2020: tổng đàn gà tăng bình quân từ 2008 đến 2020 là 5%/năm, đến năm 2020 tổng đàn gà đạt 300 triệu con; sản lượng thịt gà đạt 1.760 tấn, chiếm 32% tổng sản lượng thịt xẻ các loại; sản lượng trứng đạt 14 tỷ quả, sản lượng thịt xẻ thủy cầm 293.000 tấn, cho người/năm đạt 3,0kg. Để đạt được mục tiêu trên, Nhà nước đã chú trọng đầu tư nghiên cứu phát triển sản phẩm gà giống, chọn lọc, nhân thuần các giống gia cầm nội, nhập nội những dòng giống gà thuần chủng và ông bà chất lượng cao, tạo được các dòng gà phù hợp với điều kiện khí hậu Việt Nam tiến tới chủ động về con giống.

Bên cạnh đó, ngành chăn nuôi gia cầm và chăn nuôi gà nói riêng, trong những năm gần đây đã không ngừng phát triển với các phương thức chăn nuôi đa dạng, chăn nuôi nhỏ lẻ, chăn nuôi trang trại quy mô vừa và nhỏ có kiểm soát, chăn nuôi quy mô công nghiệp. Tuy nhiên, chăn nuôi nhỏ lẻ, quy mô vừa và nhỏ vẫn chiếm tỷ lệ cao 75 - 80% mà chủ yếu vẫn là chăn nuôi gà chuyên dụng thịt.

Sơn Động là huyện miền núi của tỉnh Bắc Giang, cách thành phố Bắc Giang 80 km về phía Đông Bắc, có tổng diện tích tự nhiên là 84.989,91 ha. Phía Bắc giáp tỉnh Lạng Sơn, phía Tây giáp hai huyện Lục Ngạn và Lục Nam, phía Đông và Nam giáp tỉnh Quảng Ninh. Về điều kiện tự nhiên, sinh thái, đất đai, thổ nhưỡng thuận lợi tạo cho Sơn Động có thể phát triển một ngành nông nghiệp đa dạng, toàn diện với diện tích đất nông lâm nghiệp chiếm gần 70 %. Đây là các yếu tố quan trọng trong thúc đẩy các mô hình kinh tế vườn đồi, vườn rừng phát triển nhằm góp phần từng bước ổn định kinh tế.